

I. ORDINATIO REGNI ABSENTE REGE DEFENDENDI^a

A. [Redakcja z 10 V 1511 r.]

Sigismundus Dei gratia etc. Magnifice, sincere nobis dilecte. In magnum ducatum Lithuaniae magna necessitate exigente proficiscentes, in Nova Civitate Corczin cum consiliariis, baronibus et terrigenis conventum celebravimus provisuri, ut sub absentia nostra, si et in quantum validior hostis ad vastandum regnum et dominia nostra, quam copiae nostrae praesidiariae in Russia manentes essent, veniret, regnum ab eiusmodi invasionibus commode et decenter defendi possit.

[1]. Censentibus itaque unanimiter omnibus constitutum est, ut iuxta generalis Piotrkoviensis conventus ordinationem¹ praesidiariae copiae in terris Russiae foveantur, et pro eisdem fovendis institutae contributiones, quemadmodum constitutum est, sine ulla renitentia solvantur.

[2]. Et nihilominus decretum communi consilio est, ut quilibet, servitio bellico quomodolibet obnoxius existens, equos et arma domi in omnem eventum parata habeat, ut si quando tam validus hostis ad vastandum regnum [veniret], cui praesidiariae copiae repressionem facere non sufficerent, quilibet tertiam partem conscripti quondam bellici servitii² ad locum et in tempore, in litteris restium designandis, ea celeritate, quam res et tempus exiget, mittere et expedire valeat.

B. [Redakcja z 11 V 1511 r.]

Magnifico N. capitaneo N.^b, sincere nobis dilecto, gratiam regiam. Magnifice, sincere nobis dilecte. Celebrantibus nobis nuper cum consiliariis regni nostri ac cum baronibus et terrigenis conventum in Nova Civitate Corczin, consultantibusque mutuo, quomodo prospiciendum esset, ut sub absentia nostra regnum tutaretur, ubi validior hostis, quod Deus avertat, quam nostrae copiae praesidiariae sunt, excurreret et regnum dampnis affligere vellet, in hanc sententiam omnium consensus devenit.

[1]. Ut videlicet contributiones, in conventu Pyotrkoviensi novissimae laudatae¹, sine aliqua difficultate et renitentia pro servandis in Russia praesidiariis servilibus sub poenis ad hoc constitutis solvantur.

[2]. Et quod etiam quilibet bellico servitio obnoxius parata arma et equos semper domi habeat, ut tunc, quando necessitas ita exposceret, et serviles hostem reprimere repellereque non sufficerent neque possent, palatino terrae istius^c restes nostras^c emittente, subito et sine ulla mora quilibet expediat valentem et bene armatam familiam sine aliqua collusionem de bonis suis, tertiam partem quondam sibi iniuncti ac conscripti servitii² adimplentem, realiter ad locum et pro termino in litteris restium deputando.

[3]. Si vero maior ad extrema necessitas incumberet et requireret, ut universalis motio pro facienda defensione fieret, decretum etiam est, ut fiat.

^a Tytuł niniejszy pochodzi od O. Balzera. W MK, akt ten nosi tytuł: Litterae ad capitaneos terrarum Minoris Poloniae missae. W rękopisie B. Czart. nazwany on jest: Ex conventu Novae Civitatis Corczin 5 Maii celebrato ad capitaneos, ut edici faciant.

^b W B. Czart.: N. de Camyenyecz, palatino et capitaneo Cracoviensi, campiductorique regni nostri.

^{c-c} restibus nostris B. Czart.

¹ Por. wyżej konstytucje sejmu piotrkowskiego 1510 r., II.

² Por. CIP, t. III, nr 14, s. 51-52: Edictum de terrigenis bellum servire obligatis conscribendis et taxandis, oraz tamże nr 15, s. 52-53: Mandatum ad palatinos regni de terrigenis conscribendis et taxandis.

[3]. Ne autem quispiam ignorans ita constitutum esse imparatus ad eiusmodi expeditionem existat, mandamus, quatenus Tua Sinceritas edici et proclamari passim in suo capitaneatu faciat, ut quilibet arma et equos paratos habeat, ut tunc, quando necessitas exposceret et litterae restium per nos mittentur, quilibet tertiam partem conscripti servitii ad locum designandum ad campiductorem mittat et expediat sub poenis ad hoc dudum constitutis.

[4]. Sed nihilominus mandandum est, ut contributiones ad fovendum mercenarium militem sine ulla controversia et negligentia sub poenis ad hoc constitutis solvantur et extradantur, ne cogamur in eiusmodi negligentes^d cum indignatione nostra poenas meritas extendere.

Sic Tua Sinceritas factura et non aliter pro gratia nostra.

Datum in Lublin, sabbato post festum sancti Stanislai in Maio anno Domini 1511 [10 V 1511]. Commissio propria Regiae Maiestatis.

[4]. Ne itaque quispiam per ignorantiam imparatus et inermis existat, mandamus Tuae Sinceritati, quatenus in capitaneatu suo ubique edici publiceque proclamari faciat sub poenis, quae in absentes a bello extendi solent, ut quilibet equos et arma domi parata habeat, contraque hostem tertiam partem sibi iniuncti conscriptique servitii, cum litteris restium demandatum fuerit, subito et sine mora ita expediat et dirigat ad tempus et locum deputandum, quatenus per unius quartalis anni decursum, si opus fuerit, campestraliter perseverare possit.

[5]. Sed nihilominus etiam proclametur, ut contributiones solvantur.

[6]. Similiter Tua Sinceritas proclamari faciat, ut in civitatibus et oppidis passim tam nostris, quam et spiritualibus et saecularibus, cives et oppidani ad arma parati existant, et cum necessitas defen[den]dae^e reipublicae acciderit, iuxta ordinationem, quam facturi sumus, se moveant, et sine ulla renitentia ac retardatione ad defectionem se paratos exhibeant.

Ita Tua Sinceritas et non aliter factura pro gratia nostra.

II. LITTERAE RESTIUM^a

A. [Redakcja z 5 V 1511]

Noveritis hostes crucis Christi videlicet Tartaros esse in procinctu immo verius in ipso iam cursu, ut excurrant ad vastanda dominia nostra, nam ita a verissimis exploratoribus informati sumus. Cum itaque validiori exercitu excursionem facere intendant, quam exercitus servilium quem in terris Russiae fove-

B. [Redakcja z 7 V 1511]

Sigismundus etc. etc.^b Universis et singulis etc. etc. Noveritis, hostes nostros esse in procinctu et in ipso cursu ut in dominia nostra incursionem faciant, nam ita a verissimis exploratoribus edocti sumus. Cum itaque validiori exercitu excursionem facere intendant, quam exercitus stipendiariorum nostrorum

^d negligentia *MK*₂.

^e defendendi *B. Czart.*

^a Tytuł pochodzi z *Papierów O. Balzera, B. Ossol., 7783 III. Tekst A – AT I, nr 227, s. 179, tekst B – wydrukowany został pod tytułem: Restes.*

^b W rękopisach *B. Czart. i B. Ossol.* zamiast: etc. etc: primus rex Poloniae.